Medi ambient | ACN | Actualitzat el 04/10/2017 a les 15:10

Un 40% dels arrossars del delta de l'Ebre podrien desaparèixer l'any 2100 pel canvi climàtic

Per primer cop, un estudi l'IRTA i la URV analitza no només les posibles pèrdues per la crescuda del nivel del mar, sinó que també inclou com a factor l'estrès salí del terreny

La recol·lectora i el tractor avancen en paral·lel per l'arrossar | Jordi Marsal / Arxiu ACN

El canvi climàtic amenaça de fer desaparèixer un 40% de la superfície d'arrossars del delta de l'Ebre l'any 2100, si no es prenen mesures efectives. Tot i tractar-se d'un escenari que els científics i el sector ja coneixen de fa temps, la tesi escrita per la investigadora de l'IRTA, Ana Genua, presentada dins del programa de doctora de Canvi Climàtic de la URV, analitza no només les possibles pèrdues causades per la crescuda del nivell del mar, sinó també l'estrès salí del terreny, un factor que tradicionalment no s'havia estudiat en este context.
A partir dels escenaris previstos en el cinquè informe d'avaluació del Panell Intergovernamental sobre Canvi Climàtic -AR5 IPCC-, Genua ha desenvolupat diversos models per identificar les zones més proclius a resultar inundades, el volum necessari de sediment per mantenir l'elevació de terreny davant la pujada del mar, així com la salinitat del sol i la pèrdua de producció d'arròs. En este sentit, creu que l'aportació de sediments retinguts als pantans és l'opció més viable per elevar el terreny i mantenir a ratlla la salinitat.

La tesi, titulada en anglès *Modeling sea level rise impacts and the management options for rice production: the Ebro Delta as an example*, pretén omplir el buit fins ara existent en l'estudi dels

impactes per la pujada del nivell del mar que no incloïen l'estrès salí, considerat el principal impacte, perquè es manté un cop s'ha pogut contenir la inundació. Genua quantifica estes pèrdues, que serien de l'ordre d'entre el 10 i el 13%, en l'escenari mitjà que planteja l'IPCC -les previsions d'este organisme sobre el canvi climàtic poden canviar en funció del ritme de les emissions futures-, arribant a ocasionar pèrdua de beneficis de fins a 300 euros per hectàrea en el cas més extrem i "molt poc probable".

La tesi planteja, novament, com a possible solució l'aportació de sediments retinguts als embassaments del riu Ebre. "Es tracta d'una mesura que permetria mantenir l'elevació del Delta i al mateix temps també serviria per reduir la salinitat del sol", assenyala la investigadora. En este sentit, destaca que és una mesura innovadora que contrasta amb la solució d'enginyeria clàssica, les solucions anomenades "dures", per les quals aposten alguns sectors de productius del Delta, que no resultarien tan efectives. Una solució, a més, aplicable a d'altres deltes del món, segons Genua. La tesi quantifica també la quantitat de sediments que seria necessari aportar i que oscil·larien entre els 130 i els 442 milions de tones fins a final de segle, cosa que aproximadament implica una aportació anual d'entre 1,4 i 4,9 milions de tones, en l'escenari més extrem.

L'estudi recorda que, amb 320 quilòmetres quadrats de superfície, el delta de l'Ebre és un dels sistemes costaners més valuosos del Mediterrani occidental; però, al mateix temps, un dels espais més vulnerables als efectes del canvi climàtic i la pujada del nivell del mar. Es tracta d'una zona baixa -l'elevació mitjana és de 0,8 metres-, amb un 50% de la superfície amb menys de 0,5 metres per sobre del nivell de mar i amb un màxim de 5 metres a la vora del riu Ebre. El conreu de l'arròs ocupa una extensió de 210 quilòmetres quadrats, el 66% de la superfície total.